

NOTAT TIL BARENVERNLOVUTVALGET

22.04.2015

Innspill fra Norsk Fosterhjemsforening

V/ generalsekretær Tove M S Wahlstrøm

Det er fosterforeldre som står den kommunale virkelighet nærmest. Dessverre oppleves det for ofte en arroganse fra barnevernet. Fosterforeldre henvender seg til nøytral rådgivning her i Norsk Fosterhjemsforening og de kan fortelle om maktmisbruk, trusler, umyndiggjøring, manglende samarbeid, klientisering og de ikke tør/våger å fremme barnets rett da de er redd for at saksbehandler med et pennestrøk flytter barnet på dagen og de tør ikke protestere på avgjørelser barnevernet gjør av samme grunn.

(Viser til eksempler og årsrapport fra rådgivningen 2014).

- 1) Utredning før plassering
- 2) Livshistorie skal ivaretas gjennom hele plasseringen. (livsbok en metode) FNs barnekomite artikkel 100 ligger også til grunn for Prop 106 L hvor det står at barnevernet skal ivareta barnets historie. For medvirkning må barn og unge ha informasjon og derigjennom er prosessen med livsbok betydningsfull. Hvordan kan dette komme bedre frem i bvl.
- 3) Informasjonsplikt fra barneverntjenesten må bli styrket. Informasjon må være korrekt, konkret og den må gjentas.
- 4) Mest mulig informasjon til fosterforeldre også, som gjør det lettere for å stå rustet til og i oppgaven.
- 5) Ettervern utvides 18-25 år, bør legges utenfor barnevernet og det bør legges til rette at ungdommen kan fortsette å bo i tidligere fosterhjem. Skille økonomi som gis fosterungdommen under ettervern og fosterforeldre som følger opp. Behov for retningslinjer.
- 6) Obligatorisk Pride og andre kurs for fosterforeldre. Obligatorisk kurs for saksbehandler og fosterforeldre i tema samarbeid.
- 7) Delvis partsrettigheter til fosterforeldre der fosterbarn har bodd over to år og det er tenkt oppvekst i fosterhjemmet
- 8) Da vil de få mulighet til fri advokat, og klage på vedtak fattet hos barnevernet som pt ligger i partsrettighetene som foreldre har, samvær, behov for tiltak til barnet mm
- 9) Stopp innsynsrett for foreldre og fosterbarn i fosterforeldrenes opplysninger
- 10) Stopp foreldrenes mulighet til innsyn i egne barns saksmappe

- 11) Frivillige plasseringer §4.5 må tas opp da det har gått to år. Tilbakeføring eller langvarig plassering.
- 12) Flytting fra et fosterhjem til annet tiltak eller tilbake til hjemmet bør det være samme behandling som da barnet i sin tid flyttet fra foreldrene. Grundig utredning og mulig behandling i fylkesnemd.
- 13) Barnevernet må bruke LEON prinsippet også der barn/ungdom flytter fra et fosterhjem til annet tiltak.
- 14) Fosterforeldre må gis forutsigbare verktøy for å påta seg oppgaven. Den hjelpen de i dag får er tilfeldig og styrt av kommunens økonomi. Hvordan dette kan lovhjemles vet jeg ikke, men ser at det skjæres ned for fote på veiledning og hjelp til fosterhjemmet. Særlig etter staten kun gjør lovpålagte oppgaver og kommunene skal ha det helhetlige ansvar. De er ikke klare for å påta seg denne oppgaven verken økonomisk eller faglig. Hva kan et tilsyn fra Fylkesmann gjøre med dette? De ser hvorvidt loven er fulgt. Barnevernet er for mye økonomisk styrt - barnet/ungdommen er statens ansvar. Mange kommuner vil få erstatningsansvar fra tidligere fosterbarn.
- 15) Dersom tidligere fosterbarn krever erstatning og historien de bygger på er feil. Fosterforeldre står her helt alene med påstander som det ikke er hold i, og blir disse rapportene forelagt barnevernet til uttalelse? Ingen rettssikkerhet for fosterforeldre selv etter at oppdraget er ferdig.
- 16) Vi får inn fra tid til annen anklager om vold og overgrep fra fosterforeldre som mener det ikke har skjedd. Etter fosterbarnet har blitt akutt flyttet har de sagt at det ikke var tilfelle. Hvem ivaretar fosterforeldre som må leve videre med anklager for noe som ikke har skjedd. Oppreisning, støtte!! Sakene henlegges og et fosterhjem i oppløsning.
- 17) Retningslinjer for ivaretagelse av alle parter før, under og etter samvær.
- 18) Samvær med søsken er ofte viktigere enn foreldre. Organiseringen må tydeliggjøre barnevernets ansvar.
- 19) Dagens barnevernlov ivaretar ikke samvær etter tilbakeflytting. Vet ikke om barneverntjenesten ivaretar et tilsyn med hjemmet det første året etter hjemflytting??
- 20) Klarere krav til hva som skal være endringer for at barn kan flytte tilbake.
- 21) Generelt resultatkrav – forventningskrav om hva som skal oppnås ved tiltak.
- 22) Forebygge ved plassering i fosterhjem at skjevutvikling fortsetter. Ikke nok med å flytte til et nytt hjem.
- 23) Hvordan sikre at fylkesnemd kjenner og bruker fagkunnskap fra Raundalens rapport, utviklingshemmende/ og fremmede og hjernens utvikling
- 24) Fosterforeldre må følges opp med veiledning og støtte etter at barn akutt flyttes fra fosterhjemmet. I dag er ikke avslutningssamtale godt nok.
- 25) Endre retningslinjer for fosterhjem sier at barn kan flyttes dersom ikke de voksne kan samarbeide. Rett til å skifte saksbehandler. Hva gjøres der kommunen bare har en saksbehandler.
- 26) Rett til bytte av saksbehandler og kommune. For personifisert i dag. Eliminere holdninger og skjønn fra saksbehandler.
- 27) Plikt til samarbeid
- 28) Hvordan ivaretas rettssikkerhet for barn under 15 år og funksjonshemmede fosterbarn under flere lovverk? Økonomien til kommunene styrer både under omsorg og over i ettervern. Klare retningslinjer. Mange aktører og hvem er egentlig barnets advokat?
- 29) Der barn flyttes ut av hjemmet og inn i annet omsorgstiltak bør det utløse egen advokat for barnet.
- 30) Obligatorisk fullmektig/megler i vanskelige saker. Fosterforeldre står nå helt alene. Må skaffe egne advokat i mange tilfeller og får ikke dekket advokatutgiftene.
- 31) Flyttesaker der det er uenighet bør en nøytral instans inn for å vurdere situasjonen og saken eventuelt behandles i fylkesnemd. Administrativt vedtak fattet av barnevernet for å flytte barnet fra fosterhjem til annet tiltak under barnevernet er ikke rettsikkerhet nok.
- 32) Klarere definisjon av barns beste.

- 33) Eneste rettighet fosterforeldre har er avtalen de har skrevet under på mellom seg og barnevernet. Dersom bvtj ikke følger opp i forhold til avtale har ikke fosterforeldrene noen steder å klage. Opplever at mange av våre medlemmer ikke har avtaler med bvtj og at de ikke har en årlig gjennomgang. Gang på gang har vi sett at bvtj har satt avtale til side og endret på godtgjørelse som de har i avtale inntil et visst tidspunkt.
- 34) Retningslinjer for gjennomføring av samvær. Før- under og etter. Fylkesnemda kan innskrenke på samvær men barneverntjenesten kan administrativt øke antall samvær uten faglig begrunnelse og hvor barn og fosterforeldre er uenig. Bør behandles i annet utvalg av et fagteam og ved uenighet bør tas opp i fylkesnemd.
- 35) Fosterforeldre ingen steder å klage dersom de trenger avlastning og ikke får innvilget, der de har tiltak og barnevernet mener det er nok, etc.
- 36) Barnevernet styres for mye etter økonomi og ikke barns beste.
- 37) Fosterforeldre er maktesløse da de ikke når frem til barneverntjenesten, ei heller får støtte i deres ensomme jobb, føler seg motarbeidet, og det er andre som bestemmer når et tiltak skal opphøre – ingen sted å klage. Igjen bør det komme inn en instans/fagteam/ressurspersoner/megler med myndighet å si at dette er det beste for barnet nå.
- 38) Opprette regionale ressursentre for utredning, veiledning, kompetanse, team som kan overprøve beslutninger fattet i barnevernet.
- 39) Norsk Fosterhjemsforening har fremmet rettighetsfesting av barnevernloven spesielt for å trygge barn under 15 år og funksjonshemmede fosterbarn som i dag ikke på god nok måte blir ivaretatt i forhold til rettssikkerhet.
- 40) Kanskje vi trenger et fosterhjemsombud for alle personene i fosterhjemmet?
- 41) Fosterforeldres egne hjemmeboende barn er fullstendig uteglemt.
- 42) Enslige mindreårige med minoritetsbakgrunn – hva med foreldreansvar her i forhold til bvl.? Er barneverntjenesten en god, stabil, forutsigbar forelder? Er det nok med en voksen som kommer knapt 4 ganger i året.
- 43) For rettsikkerhetens skyld bør ingen kommune ha færre enn 5-3 faglig utdannede saksbehandlere i barnevernet. Maks 15 fosterhjem per saksbehandler.
- 44) I retningslinjer bør det sies noe om plassering av samiske barn i etnisk norsk familier og at de ved slike plasseringer bør ha/ må ha en nettverksfamilie som er samisk og en person som fører tilsyn som er samisk.
- 45) Fokus på forebygging i skolen ang barn med spesielle behov
- 46) Forebygging mot mobbing kan det få plass i ny barnevernlov?
- 47) Fylkesnemd erstattes med familiedomstol
- 48) For mange fosterforeldre som henvender seg til Norsk Fosterhjemsforening i dag er redd for å si fra til barnevernet om tiltak barnet trenger, eller at de uttrykker uenighet med saksbehandler. Redd for at de skal flytte barnet og at de selv ikke strekker til.

Må overføre mer myndighet/beslutningsmyndighet til nivå over barnevernsjef. Til Fylkesmann eller et fagteam/ressursteam (psykolog, jurist mfl) løsrevet fra barnevernet.

Fokus på barn og ungdoms rettigheter i barnevernet er bra – det er de som er subjekt. Men det har vippet litt over og glemt omsorgspersonene (les fosterforeldre). Det ser ut som det er kun barn som utløser penger og ikke voksne i dagens barnevern.